

A SZAKIRODALOM NÉPSZERŰSÍTÉSÉNEK HÍREI

A szakműveltség fejlesztése a népművelés és a könyvtárak munkájának középpontjában álló feladat a szomszédos Szlovákiában is, ahol alkalmunk volt néhány figyelemre méltó és gondolatébresztő módszert és adatot feljegyezni:

Kassán az *Allami Tudományos Könyvtár* a Kelet-Szlovákia jellegének és kultúrájának megfelelő szakanyagot gyűjti. Jelenlegi állománya 350 000 kötet szakkönyv és egyéb dokumentum. Bibliográfiai osztálya, amely társadalomtudományi, természettudományi és műszaki csoportból áll, a szakkönyvtárakon kívül számos ajánló jellegű annotált bibliográfiát ad ki a falusi könyvtárak részére is. A könyvtár tevékenységében fontos szerepet tölt be a könyvtárközi kölcsönzés: 1962-ben 387 000 kötet szakkönyvet, dokumentumot és egyéb periodikát adtak ki, s ezeknek több mint fele olvasótermen kívüli és postai kölcsönzés volt. Lehetőség tettek külföldi szaklapok kölcsönzését is. Az előfizetőknek postán kiküldik a kért lapot. A használat időtartama 2—3 hét. A postai kölcsönzés céljára külön folyóiratállományuk van. Olvasótermükben minden fontos szaklap megtalálható.

Kelet-Szlovákia önálló *Ifjúsági Könyvtára* szintén Kassán működik. A lelkes könyvtárosok munkájának eredményeképpen már a fiatal olvasók is rendszeresen olvassák a könyvtár politechnikai ismeretterjesztő könyveit. 1963 első felében 105 000 kötet könyvet kölcsönöztek, amelyből 7900 mű ismeretterjesztő volt (7,5 százalék). Bevált pro-

paganda módszerük az „ismeretterjesztő könyvek olvasásának versenye”. Pontosabban: Ki, mit olvasott és mit tud a kijelölt ismeretterjesztő művekből. A könyvtár — öt-hat könyvből — plakátokon és röplapokon kérdéseket tesz fel (nem többet mint huszat). — Néhány kérdés a legutóbbi természettudományos könyvek versenyéből: — a Tengeri szivacs növény-e vagy állat? — A magnezit lelőhelye Európában. Melyik ipar használja a magnezitot? — Ki írta és illusztrálta a könyvet? (amennyiben az előző foglalkozik a kérdéssel, részletes feleletet kérnek.) stb.

A könyvtár népszerűsíti a kérdésekre feleletet adó könyveket. Négy-hat heti felkészülési idő után a versenyzők írásban válaszolnak. „Pályamunkájukat” képekkel, ötletes rajzokkal illusztrálják, vagyis igazolják, hogy a feltett kérdéssel alaposan foglalkoztak, a feleletet adó könyveket figyelmesen elolvasták. Pontozásos értékelési rendszerrel megállapítják a győzteseket, majd a kérdésekről rendezett vita és műsor után jutalmazták a legjobbakat.

*

A Besztercebányán, Közép-Szlovákia székhelyén működő (megyei) könyvtár „Beszélgetés könyvekről” címmel rendszeresen tart könyvismertetéseket a vasútállomásokon levő kultúrváróteremben. Jó előadók segítségével bemutatnak 5—6 népszerű szakkönyvet, majd felolvasnak belőlük néhány érdekes részletet. És végül kiosztják azokat a röplapbibliográfiákat, amelyeken az ismertett műveket és a könyvtárakat népszerűsítik.

Másik állandó munkájuk a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat ellátása ajánló jegyzékekkel. A TIT

kérésére minden fontosabb előadástémához kb. 15 könyvet tartalmazó — rövid annotációval ellátott — ajánló jegyzéket készítenek. A községi könyvtáraknak pedig a „hangos híradó” részére alkalmas szövegeket írnak az új könyvekről. Így a falvak hangszórói a munkaszüneti órákban könyvismertetéseket is sugározhatnak.

A könyvtár most vezette be a különböző technikai, élelmiszeripari stb. szabványok gyűjtését és kölcsönzését. Az üzemek levél, telefon vagy távirati kérését azonnal teljesítik, a kívánt szabványt eljuttatják a kérő félnek.

Igló járási könyvtárában a 20 000 kötetes könyvállomány javát gondosan bekötötték átlátszó védőborítékba. A politikai irodalmat külön teremben helyezték el, ahol az olvasók tanulhatnak, jegyzetelhetnek. Most a „technikai könyvek termékek” felállítását tervezik. 1963 első felében közel 2000 kötet mezőgazdasági, műszaki, természettudományos művet kölcsönöztek, a 32 000 kötetes forgalom 6,5 százalékát, amellyel felülmúlták a csehszlovákiai országos átlagot. A mezőgazdasági irodalom népszerűsítését nagyban elősegíti a könyvtár sokrétű bibliográfiai tevékenysége. Például feldolgozzák a folyóiratokban megjelenő mezőgazdasági szakkikkeket. De nemcsak feldolgozzák (katalogizálják, tárgyszavak szerint rendezik stb.), hanem a cikk által felvetett kérdésekről tárgyköri jegyzéket állítanak össze, amelybe könyvcímeket is felvesznek.

Pelejtei Tibor